

BUHARINA ZBIRKA HADISA

Sahihul-buhari, Buharijina zbirka hadisa. Prijevod i komentar Hasan Škapur. Format 23×16,5. Strana 680. Sarajevo 1974. Prva knjiga. Cijena din 200.—

U prvoj polovici 1974. u izdanju Odbora Islamske zajednice u Prijedoru pojavila se prva knjiga Sahihi Buharije u prijevodu i s komentarom prof. Hasan ef. ŠKAPURA.

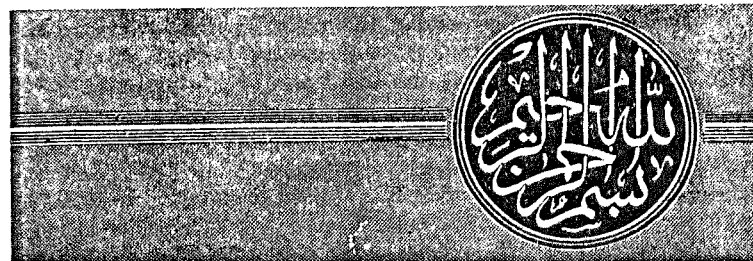
traka i četiri kanala, sa vremenom emitovanja od dvadeset i četiri časa.

Snimak je napravljen veoma dobro, a slijepi čitaoci posebno ističu izvanredno dobru interpretaciju teksta prevoda poznatog spikera Radio-televizije Beograd, drugarice Marijane Hager, koja čita tekst razgovijetno i nenametljivo, sa nekim posebnim nadahnućem, što pridonosi da se ovo djelo, neprocjenjive vrijednosti, sluša sa uživanjem. Snimcima raspoložu sve veće biblioteke slijepih u SFRJ, a bilo bi vrijedno da se njime obogati i

Gazi Husrevbegova biblioteka u Sarajevu, ako je to moguće.

Poznato nam je da je inicijativa za snimanje ovog izuzetnog djela potekla od Saveza slijepih SR Crne Gore, nakon što je Zavod za izdavačku djelatnost »Filip Višnjić« u Beogradu snimio tekst Biblije.

Naše čestitke i zahvalnost crnogorskom Savezu slijepih i Zavodu za izdavačku djelatnost »Filip Višnjić« u Beogradu, na izvanrednom ostvarenju, kojim su omogućili da kur-anska misao bude dostupna i našim slijepim čitaocima.

Hasan Škapur

KULT RADA U ISLAMU

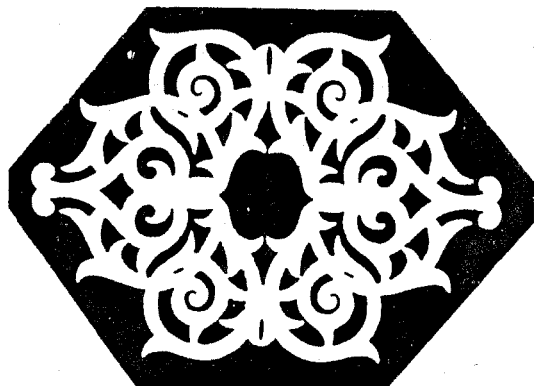
»Ako se pojave znaci smaka svijeta, a u ruci nekog od vas bude sadnica koju bi mogao zasaditi prije nego on nastupi, neka je zasadi, jer će i za to biti nagrađen.«¹⁾

Gornje riječi Božjeg poslanika neko je teško shvatio, neko se zapanjio, a neko se uplašio smrti, kratkog života, vječne kuće i predaje svoga tijela majci zemlji. Pobožni su očekivali da Alejhisselam u takvim trenucima upućuje svijet na molitve pobožnosti, poziva na moralno čišćenje srca i duše i priprema ljude na ličnu odgovornost za dan obračuna pred Bogom dž. š.

Mnogi su od njegovih drugova očekivali da im kaže: »Tražite oprost od Allaha za svoje propuste i uputite Mu svoje iskrene molbe da umrete kao muslimani!« Možda su neki mislili da će im narediti hitno napuštanje ovozemaljskih poslova, otresanje ruku od praha i blatnjave zemlje i napuštanje svega što ih veže za materijalna dobra ovoga svijeta, a okretanje samo Allahu da im primi pokajanje i uzme u okrilje svoje milosti za kojom će svako čeznuti. Upozorenje

¹⁾ Muntehab All ibnul Azlza i »Umdetul kari fi šerhi sahibil-Buhari« od Bedrudin el-Ajni.

TAKVIM, 1396/1976, Sarajevo, s. 47-58

Nastavak sa 13. strane

bora Islamske zajednice u Prijedoru.

Djelo prof. Hasan ef. Škapura je veoma obimno. Za njega se može reći da je nadmašio svoje mogućnosti. Radio je i onda, kada je bio bolestan. Kao da je predosjećao da neće dugo živjeti, pa je naprosto grabio da što više na papir stavi. I noć vrijeme za odmor, koristio je za rad. Jednom mi je u šali rekao:

»Čudne su želje ljudi! Neko se raduje dugim noćima da se odmori i naspava, a ja da što više iluma na papir stavim.«

U »Zborniku krajiških muzeja« rahmetli Hasan ef. je objavio ove redove:

1. Nekoliko podataka o Prijedoru i okolini, broj 1/1962.
2. Riječni saobraćaj na donjem toku Sane i Une, broj 1/1962.
3. Komunikacije Bosanske krajine krajem XIX vijeka.

O USTANKU U POTKOZARJU, 1875-78.,

4. TURSKI DOKUMENTI O USTANKU U PODGRMEČU 1875-78.,

5. TURSKI DOKUMENTI O USTANKU U CENTRALNOJ I ISTOČNOJ BOSNI 1875-78.

6. JOŠ NEKOLIKO PODATAKA O KOZARCU.

Djelo pod 1. bilo je zamišljeno kao doktorska dizertacija i kao takvo predano nadležnom mjestu u Sarajevu, ali, eto, nije bilo sudeno da do odbrane dizertacije dođe. Smrt je bila brža.

Prof. Hasan ef. Škapur nije zaboravio ni islamsku štampu i publikacije. Nije se osvrtao na eventualne zamjerke u tom pogledu. Osobito je bila krupna njegova suradnja u TAKVIMU u kojem je objavio sedam radova ovim redom:

1. Važnost i uloga džamija, Takvim za 1969., str. 61-71.
2. Temelji islama, Takvim za 1970., str. 91-99.
3. Pravni položaj nemus-

odavno je u rukama zahvalnih čitalaca. Druga je, isto tolika, na uvezu, pa će je čitaoci, ako Bog da, uskoro imati u rukama. (Međutim, u međuvremenu smo obaviješteni da će zbog preopterećenosti poslova u knjigovoznici »Baharijina zbirka hadisa« moći biti u rukama čitalaca tek u julu. Rukopis treće knjige je u rukama urednika, a izgledi su da je i četvrtu knjigu rahmetli Hasan ef. skoro cijelu završio, pa neće predstavljati poteškoću da ono što je preostalo bude završeno od nekog njegovog kolege ili prijatelja. Zamišljeno je bilo da cijelo djelo izide u šest knjiga. Ako je to tako, onda bi preostale još samo dvije knjige koje bi trebalo prevesti i prokomentirati, kako bismo imali kompletnu Sahihi Buhariju na srpskohrvatskom jeziku. Dovođenje toga djela, čini mi se, naša je obaveza a ujedno i dug prema rahmetli Hasan efendiji koji je sam u tom pogledu ina-

sigurno, najmanje vodio računa o vlastitoj materijalnoj koristi. Jedan od dokaza je i taj što je učenicima Medrese prva knjiga Buharije isporučena u pola cijene.

Među pretplatnicima prve knjige Buharije bio sam i ja sam preko rahmetli hadži hafiz Sinanuddin-efendije Sokolovića. Pred svoju smrt rahm. Sokolović mi je rekao da mi Hasan ef. nije htio uzeti novac, jer je naumio da mi kao kolegi pokloni prvu knjigu. Tom prilikom rahm. Sokolović mi nije vratio Din 150.-i kako je u međuvremenu umro, ja sam mu taj iznos i halalio. Međutim, možda mjesec dana nakon smrti Sokolovića dolazi mi Hasan ef. s popisom uplata među kojima je bila i moja i vraća mi Din 150. Taj popis i novac mu je predala hadži Memnuna hanuma, supruga rahm. — Iz ovoga se primjera vidi koliko je rah. Sokolović vodio računa o tuđem novcu koji je odvo-

pisom, pa ni njegova smrt u tom pogledu nije mogla ništa pobrkati: novac je dospio onome kome je pripadao i nakon njegove smrti, a dospio je preko Hasan ef. Škapura, pa zato ovo i spominjemo u ovom povodu.

U jednom se hadisu vidi da treba iskoristiti slobodno vrijeme prije zauzetosti, život prije smrti, zdravlje prije bolesti... Rahmetli Hasan ef. Škapur je bio duboko svijestan značenja tih Muhammedovih a. s. riječi. On je u tom pogledu otišao i dalje, pa je ne samo zdravlje, već i bolest koristio da što više napiše i iza sebe ostavi.

Sumarno i nabrzinu ne možemo ni približno ocijeniti veliki značaj djela rahmetli profesora Hasan ef. Škapura. Treba se njegovim djelom još puno baviti i još puno stranica napisati. To je obaveza i dug onih koji su ostali i hadži hafiz Sinanuddin-efendije.

Kasim Hadžić

ŽIVOTNI PUT I DJELO PROF. HASAN EF. ŠKAPURA

Kada sam u proljeće 1974. prilikom boravka prof. Hasan ef. Škapura u Sarajevu i posjeta koji mi je tom prilikom učinio, a u namjeri da pišem o njegovom prijevodu Buharije, zatražio od njega da mi izdiktira biografske podatke o sebi, u prvi je mah rekao da će mi ih poslati, ali je na moje navajivanje ipak mi ih izdiktirao, a kasnije mi po sinu Ingi Šekibu poslao i popis svojih radova.

U to vrijeme nisam ni pomišljao da je život Hasan efendijin pri kraju. Znao sam za njegove srčane napadaje, kao što su to znali i mnogobrojni njegovi prijatelji. Svi smo željeli da mu se zdravstveno stanje što više poboljša, kako bi mogao završiti djelo kome se dugi niz godina posvetio — prijevod i komentar Sahihi Buharije. Iako to nismo željeli, dogodilo se ipak ono što se moralo dogoditi: 25. maja 1975. pokleknulo je umorno tijelo neumornog Hasan ef. Škapura. 27. maja 1975. uz ogromno učešće brojnih poštovalaca, među kojima se nalazilo i najviše vjersko rukovodstvo, predali smo njegovo mrtvo tijelo materi zemlji. Duha njegovog, međutim, ostao je i mi ćemo s njim u duhu i dalje nesmetano živjeti. To i takvo življenje nije nimalo čudno, jer koliko je fizički živih, pa i najbliže rodbine, s kojima samo u duhu živimo, jer se rijetko, često puta i nikako, fizički sastajemo.

Viša islamska šerijatsko-teološka škola, koju je završio i prof. Hasan ef. Škapur, dala je našoj vjerskoj i narodnoj zajednici popriličan broj učenih ljudi. Prije nekoliko godine nestalo je

vrsnog povjesničara dra Hazima Šabanovića. Sada je zatvorena knjiga životnih djela i prof. Hasan ef. Škapura. Odlaze, dakle, najvredniji. Utjeha nam je, međutim, što su iza njih ostala brojna djela, kojima će se generacije iza njih itekao koristiti. Obzirom na ta svoja djela, oni nisu mrtvi. Kroz svoja djela oni i nadalje žive i koriste živima.

Rahmetli prof. Hasan ef. ŠKAPUR rođen je 9. septembra 1913. u Tešnju, u naselju Škapura. Potomak je razgranate trgovačko-težnjačke obitelji. U ovoj obitelji još u tursko doba, pa i kasnije, uvijek je bilo islamski dobro obrazovanih pojedinaца koji su mogli imati i muzejiniti. Sve do 1961. noćne su namaze u jednoj od svojih kuća džematili obavljali. Potrajalo je to sve do 1961. kada je umro posljednji imam i mujezin u naselju Škapura Hafiz Hasan, amidža profesora Hasan efendije. Traganje za naukom i razvijene radne navike bile su glavne osobine članova obitelji Škapur.

Osnovnu školu rahmetli Hasan efendija je završio u Tešnju 1927. Iza toga do 1935. slijedi školovanje u Gazi Husrevbegovoj medresi u Sarajevu. Nakon mature upisao se na istom otvorenu Višu islamsku šerijatsko-teološku školu, na kojoj je diplomirao 1939.

Prvo mjesto službovanje Hasan efendino bilo je u Bihaću, gdje je djelovao (od 1940-1942) kao gimnazijski suplent. Uz nastavnički rad u gimnaziji Hasan ef. je predavao i u Okružnoj medresi u Bihaću (povijest islama i arapski jezik).

Iz Bihaća je premješten

na gimnaziju u Banjoj Luci. I za vrijeme boravka u ovom gradu Hasan ef. predaje na tamošnjoj Okružnoj medresi, a stalni je vaiz u Ferhadiji džamiji, kao i član Vakufskog povjerenstva.

Godine 1947. Hasan ef. dolazi na gimnaziju u Prije-

dor na kojoj je predavao opću historiju, srpskohrvatski i ruski jezik. Konačno 1954. Hasan ef. dolazi na položaj kustosa novoosnovanog Zavičajnog muzeja u Prijedoru (sada Muzej Kozare). U vremenu od 1950-1956. Hasan ef. je bio i

predsjednik Vakufskog povjerenstva u Prijedoru. Bio je i član Sabora Islamske zajednice za Bosnu i Hercegovinu (od 1950-1957). Od 1956. pa do kraja svoga života bio je član O-